

Ipsos Strategic Marketing

Izveštaj

STAV PREMA SMRTNOJ KAZNI

Pripremljeno za: Udruženje građana "Srbija protiv smrtne kazne"

Septembar 2016

SADRŽAJ

Metodologija	3
Glavni nalazi	4
Kako čitati tabele	5
Rezultati	7
Postoje različita mišljenja o tome treba li u našem zakonodavstvu da postoji smrtna kazna ili ne. Kakvo je Vaše lično mišljenje, da li ste Vi za ili protiv postojanja smrtne kazne? (<i>procenti</i>)	8
Postoje različita mišljenja o tome treba li u našem zakonodavstvu da postoji smrtna kazna ili ne. Kakvo je Vaše lično mišljenje, da li ste Vi za ili protiv postojanja smrtne kazne? (<i>procenti</i>)	9
Postoje različita mišljenja o tome treba li u našem zakonodavstvu da postoji smrtna kazna ili ne. Kakvo je Vaše lično mišljenje, da li ste Vi za ili protiv postojanja smrtne kazne? (<i>apsolutne vrednosti</i>)	10
Postoje različita mišljenja o tome treba li u našem zakonodavstvu da postoji smrtna kazna ili ne. Kakvo je Vaše lično mišljenje, da li ste Vi za ili protiv postojanja smrtne kazne? (<i>opredeljeni</i>)	11
Postoje različita mišljenja o tome treba li u našem zakonodavstvu da postoji smrtna kazna ili ne. Kakvo je Vaše lično mišljenje, da li ste Vi za ili protiv postojanja smrtne kazne? (<i>opredeljeni</i>)	12
Da li ste vi za ili protiv postojanja smrtne kazne? - POREĐENJE između talasa (<i>u odnosu na total</i>)	13
Da li ste vi za ili protiv postojanja smrtne kazne? - POREĐENJE između talasa (<i>u odnosu na prethodni talas</i>)	14
Da li ste vi za ili protiv postojanja smrtne kazne - POREĐENJE između talasa Baza: Ukupna ciljna populacija	15

METODOLOGIJA

Realizacija:	Terensko istraživanje sprovedeno u periodu od 22 – 28. 09. 2016.
Uzorački okvir:	Populacija Srbije (bez Kosmeta) 18+
Veličina uzorka:	1051 ispitanika Troetapni slučajni reprezentativni stratifikovani uzorak
Tip uzorka:	Jedinica prve etape: Teritorija biračkih mesta Jedinica druge etape: Domaćinstva (SRSWoR – slučajnim korakom) Jedinica treće etape: Ispitanici u okviru domaćinstva (Kish tablice)
Tip istraživanja:	Omnibus, terenski upitnik prosečne dužine 45 minuta
Mesta istraživanja:	67 opština iz Srbije, 127 mesnih zajednica, gradske, prigradske i seoske životne sredine
Poststratifikacija:	Po polu, godinama i regionu
Greška:	±1.45% za pojave sa incidencom od 5% ±2.86% za pojave sa incidencom od 25% ±3.31% za pojave sa incidencom od 50% (<i>marginalna greška</i>)

GLAVNI NALAZI

- **Gotovo tri petine građana Srbije (58%) podržava smrtnu kaznu, dok svaki četvrti građanin (24%) ističe da u našem zakonodavstvu ne treba da postoji smrtna kazna. Pored toga, 18% građana je neodlučno po pitanju smrtne kazne.**
 - Među građanima Srbije koji podržavaju smrtnu kaznu, nešto je više onih koji odlučno podržavaju ovakvu vrstu kaznene mere (Odlučno sam za smrtnu kaznu – 31%), u odnosu na građane koji imaju nešto umereniji stav (Više sam za smrtnu kaznu nego protiv – 27%).
 - S druge strane, među građanima Srbije koji se protive smrtnoj kazni gotovo je isti procenat onih koji se odlučno protive ovakvoj vrsti kaznene mere (11%) i onih građana koji se nešto manje odlučno protive smrtnoj kazni (13%).
- **Kada je reč o demografskim i drugim karakteristikama stanovništva, povezanost sa stavom prema smrtnoj kazni jedino se registruje u odnosu na nivo obrazovanja.**
 - Karakteristike kao što su pol, godine, region u kome građani žive kao i tip naselja u kom žive nisu sistematski povezane sa podrškom ili protivljenjem smrtnoj kazni.
 - Građani sa završenom višom ili visokom školom imaju značajno negativniji stav prema pitanju smrtne kazne. Odnosno, među obrazovanijim građanima Srbije se registruje značajno veći procenat građana koji ističu da su protiv smrtne kazne (35%), u odnosu na građane sa srednjim (23%), ili niskim obrazovanjem (19%).
- **Kada je političko opredeljenje u pitanju, jedino se kod glasača pokreta „Dosta je bilo“ registruje značajno veći procenat građana koji ističu da su protiv smrtne kazne (41%).**
- **Poredeći rezultate ovog talasa istraživanja sa prethodnim talasom (septembar 2015. godine), može se uočiti značajan porast broja građana koji su odlučno za uvođenje smrtne kazne (31% stanovnika naspram 24% u septembru prethodne godine). S druge strane, značajno se smanjio procenat građana koji su odlučno protiv smrtne kazne (11% naspram 20% prethodne godine). Procenat neodlučnih građana je ostao gotovo nepromenjen (18% naspram, 17% prethodne godine).**
- **Posmatrajući sve raspoložive podatke o stavu prema uvođenju smrtne kazne u zakonodavstvo Srbije (od marta 2007. do septembra 2016. godine), može se uočiti trend povećanja podrške smrtnoj kazni.**
 - Tako je 2007. godine trećina građana Srbije iskazala podržavajući stav prema smrtnoj kazni (33%). Broj građana koji podržavaju uvođenje smrtne kazne se u periodu između 2008. godine i 2012. godine bio na nivou od oko 40%, dok je od 2013. godine na ovamo beleži još jedan porast podrške pa tako trenutno gotovo tri petine građana Srbije (58%) podržava smrtnu kaznu.
 - S druge strane, procenat građana koji su protiv smrtne kazne je u nešto većoj meri varirao od godine do godine, ali se i u ovde može reći da je do 2012. godine bio na nivou oko 40% (između 35% i 44%). Od tada uz povremene skokove procenat građana koji su protiv smrtne kazne se postepeno smanjivao, da bi danas protiv smrtne kazne bila svega jedna četvrtina građana Srbije (24%).

KAKO ČITATI TABELE

Obrazovanje-poslednja ZAVRŠENA škola:

	Total	Pol		Tip naselja	
		Muški	Ženski	Grad	Drugo
N	1198	599	599	704	494
sig		0.00		0.00	
Bez škole	1.8	2	2	1	2
1 do 7 razreda osnovne škole	5.1	4	6	3	8
Osnovna škola (svih 8 razreda)	19.4	17	22	14	27
Jednogodišnja ili dvogodišnja stručna škola	1.3	1	2	1	1
Trogodišnja stručna škola za zanimanja	11.8	15	9	10	14
Četverogodišnja stručna škola za zanimanja	40.4	41	39	44	35
Gimnazija	4.6	4	6	6	3
Viša škola, prvi stepen fakulteta	6.3	8	5	7	5
Fakultet, akademija, visoka škola	8.8	8	10	12	4
Magistratura	0.3	0	0	1	
Doktorat	0.2	0		0	0
Total		100%			

- Naslov govori o varijabli čije su relativne frekvence date u tabeli.
- U prvoj koloni **Total** su dati procenti za svaku kategoriju tabelirane varijable.
- Svaka sledeća **kolona** predstavlja procenete date varijable u okviru neke subpopulacije.
- Red označen sa **N** označava veličinu baze, tj. kolika je veličina (pod)uzorka na kome su izračunati procenti.
- Red sa oznakom **sig**, predstavlja značajnost Hi-kvadrat statistika posmatrane varijable i varijable iz kolona. Ako je hi-kvadrat značajan, značajnost je napisana belim slovima.
- Poslednji red table **100%** govori o tome da se sve vrednosti u svakoj od kolona sabiraju do 100, tj. da su dati kolonski procenti.

Iznad proseka			Ne odstupa	Ispod proseka		
0.01	0.05	0.10		0.10	0.05	0.01

Ćelije table su ofarbane u plavo, tj. crveno, ako je vrednost u njima značajno iznad, tj. ispod proseka. Koriste se dve nijanse plave, odnosno crvene boje, za dva nivoa značajnosti: svetlija nijansa za odstupanja značajna na nivou 0.05, a tamnije nijanse plave i crvene za nivo značajnosti od 0.01.

Primer tumačenja podatka iz table (strukture obrazovanja):

- Značajnost hi-kvadrata (značajnost oba hi-kvadrat statistika je manja od 0.01) nam govori da je distribucija obrazovanja po polu tj. po tipu naselja značajno drugačija.
- Kada se pogledaju ćelije table onda se vidi da ima značajno više muškaraca sa trogodišnjom stručnom školom za zanimanja na nivou značajnosti 0.05 (u celom uzorku ispitanika sa ovim tipom obrazovanja ima 11.8%, a među muškarcima 15%). Takođe, žena sa ovom vrstom škole ima značajno manje (na nivou 0.05) 9%.
- Ispitanika sa fakultetom, akademijom, visokom školom u gradu ima značajno (nivo 0.01) više nego u celoj populaciji tj. 12%, kao što ih u negradskoj sredini ima značajno manje (isti nivo značajnosti od 0.01) tj. 4%.

Na skali od 1 do 5 ocenite opšte stanje u zemlji

	Total	Pol	
		Muški	Ženski
N	1013	500	513
sig		0.13	
ocena 1	23.1	23	23
ocena 2	35.3	37	34
Sum -	58.4	59	57
ocena 3	35.1	35	36
Sum +	4.9	5	4
ocena 4	3.9	4	4
ocena 5	1.0	1	1
Odbija da odgovori	0.5	1	0
Ne zna	1.0	0	2
Total		100%	
Mean	2.23	2.24	2.23

- Ako tabelirane varijabla predstavlja ocenu ispitanika na nekoj skali onda su dodata još 3 reda
- Red označen sa **Sum -** predstavlja sumu procenata na negativnim ocenama.
- Red označen sa **Sum +** predstavlja sumu procenata na pozitivnim ocenama.
- Ispod ocena nalaze se ostali nespecifični odgovori ispitanika.
- Red označen sa **Mean** predstavlja aritmetičku sredinu datih ocena.

Koje sve marke poznajete?

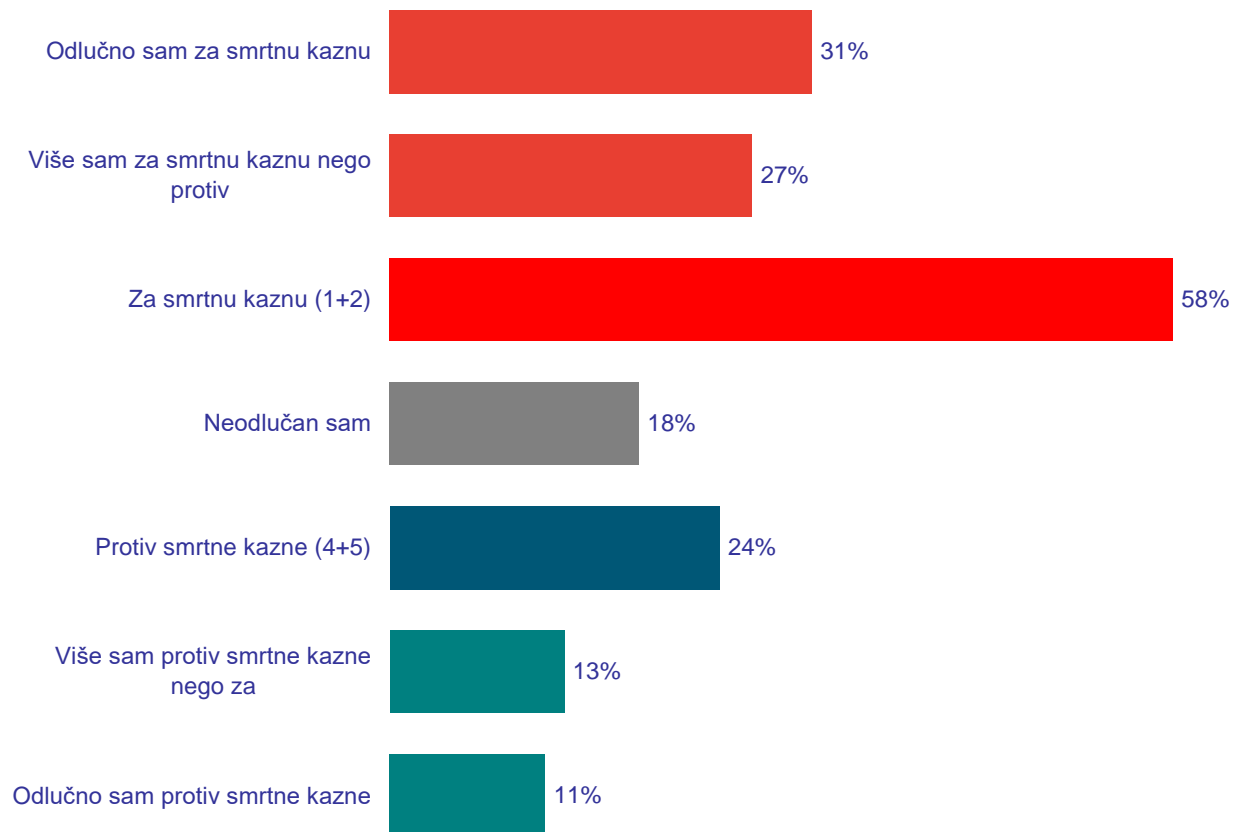
	Total	Tip naselja	
		Grad	Drugo
N	502	302	200
Brend C	97.8	98	98
Brend A	93.2	95	91
Brend D	39.1	41	36
Brend B	22.3	26	17
Brend E	22.1	19	27
Drugo	20.9	26	14
Ne znam ni jednu	0.2	0	

- Kada su u pitanju multipli odgovori (ispitanik je u mogućnosti da odgovori sa više validnih odgovora, modaliteta) podaci u ćelijama predstavljaju procenat (sub)populacije koja spominje, tj. odgovara potvrdno na dati modalitet.
- Primetite da nedostaje red 100% to je zato što se ovi procenti ne sabiraju do 100.

REZULTATI

Postoje različita mišljenja o tome treba li u našem zakonodavstvu da postoji smrtna kazna ili ne. Kakvo je Vaše lično mišljenje, da li ste Vi za ili protiv postojanja smrtne kazne? (procenti)

Baza: Ukupna ciljna populacija

Postoje različita mišljenja o tome treba li u našem zakonodavstvu da postoji smrtna kazna ili ne. Kakvo je Vaše lično mišljenje, da li ste Vi za ili protiv postojanja smrtne kazne? (procenti)

Baza: Ukupna ciljna populacija

	Total	Pol		Starost				Obrazovanje			Region			Tip naselja	
		Muški	Ženski	18 - 29	30 - 44	45 - 60	>60	Osnovna i niže	Srednja	Viša, visoka	Beograd	Centralna Srbija	Vojvodina	Urban	Rural
N	1051	499	552	198	246	268	339	279	585	187	237	534	280	606	445
Odlučno sam za smrtnu kaznu	31.0	32	30	32	27	32	32	39	29	24	27	31	34	31	31
Više sam za smrtnu kaznu nego protiv	26.6	24	29	25	23	27	29	27	27	25	27	28	22	24	30
Za smrtnu kaznu (1+2)	57.5	56	59	58	50	60	61	66	56	49	54	60	56	55	61
Neodlučan sam	18.3	18	19	15	22	20	17	15	20	16	20	19	15	20	16
Protiv smrtne kazne (4+5)	24.2	26	22	28	29	21	22	19	23	35	26	21	29	25	23
Više sam protiv smrtne kazne nego za	12.8	13	13	13	16	11	12	8	13	18	15	11	14	13	12
Odlučno sam protiv smrtne kazne	11.4	13	10	15	13	9	10	10	10	17	11	10	15	12	10

	Total	Glasace na izborima	Glasace na izborima - pojedinačne stranke										
			Sigurno će glasati	SNS	SPS	SRS	DS	Dveri	Dosta je bilo	Drugo	Neodlučni	Odbija da odgovori	Ne bi glasali
N	1051	457	282	42	33	28	28	46	78	176	179	159	
Odlučno sam za smrtnu kaznu	31.0	33	29	26	41	15	32	18	36	31	29	39	
Više sam za smrtnu kaznu nego protiv	26.6	26	30	40	24	30	29	26	23	28	26	17	
Za smrtnu kaznu (1+2)	57.5	59	60	66	64	45	61	44	59	59	55	56	
Neodlučan sam	18.3	13	17	11	10	21	14	15	9	21	22	22	
Protiv smrtne kazne (4+5)	24.2	28	23	23	25	34	25	41	32	20	23	23	
Više sam protiv smrtne kazne nego za	12.8	16	13	16	18	16	15	25	17	13	11	6	
Odlučno sam protiv smrtne kazne	11.4	12	10	7	8	17	10	17	15	6	12	17	

Postoje različita mišljenja o tome treba li u našem zakonodavstvu da postoji smrtna kazna ili ne. Kakvo je Vaše lično mišljenje, da li ste Vi za ili protiv postojanja smrtne kazne? (*apsolutne vrednosti*)

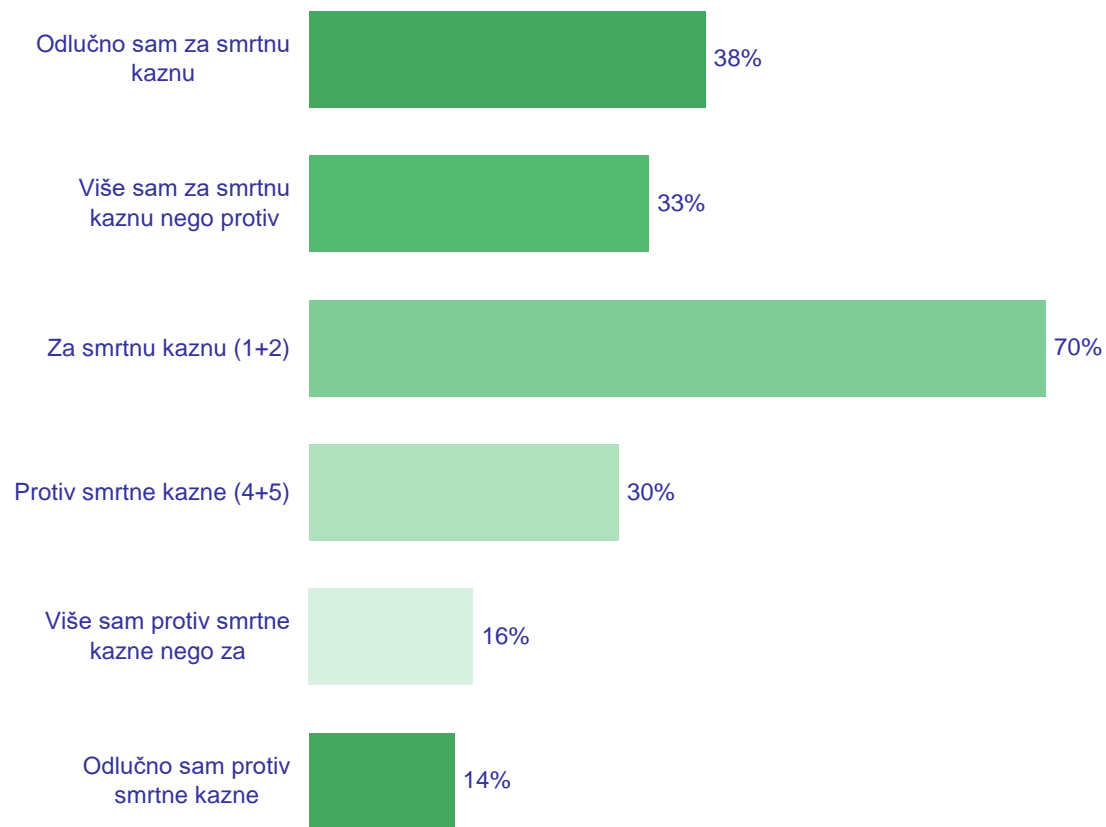
Baza: Ukupna ciljna populacija

	Total	Pol		Starost				Obrazovanje			Region			Tip naselja	
		Muški	Ženski	18 - 29	30 - 44	45 - 60	>60	Osnovna i niže	Srednja	Viša, visoka	Beograd	Centralna Srbija	Vojvodina	Urban	Rural
N	1051	499	552	198	246	268	339	279	585	187	237	534	280	606	445
Odlučno sam za smrtnu kaznu	326	159	167	64	66	87	109	110	171	45	64	167	95	188	138
Više sam za smrtnu kaznu nego protiv	279	122	157	50	56	73	99	74	158	47	64	152	63	144	135
Za smrtnu kaznu (1+2)	605	281	324	114	122	160	208	184	329	92	128	319	157	332	273
Neodlučan sam	192	88	104	29	53	53	58	42	120	30	47	103	42	120	72
Protiv smrtne kazne (4+5)	254	130	124	55	71	55	73	52	136	65	61	112	80	154	100
Više sam protiv smrtne kazne nego za	134	65	69	25	39	30	40	24	77	33	36	59	40	79	56
Odlučno sam protiv smrtne kazne	119	65	55	30	32	25	33	29	59	32	25	54	41	75	45

	Total	Glasace na izborima	Glasace na izborima - pojedinačne stranke										Glasali na republičkim izborima 24. aprila 2016. godine									
			Sigurno će glasati	SNS	SPS	SRS	DS	Dveri	Dosta je bilo	Drugo	Neodlučni	Odbija da odgovori	Ne bi glasali	SNS lista	DS lista	SPS-JS	SRS	Dveri - DSS	SDS-LDP-LSV	Dosta je bilo	Drugo	Odbija da odgovori
N	1051	457	282	42	33	28	28	46	78	176	179	159	298	27	58	36	26	30	39	34	218	285
Odlučno sam za smrtnu kaznu	326	151	83	11	13	4	9	9	28	55	52	62	103	4	14	16	9	15	8	13	54	89
Više sam za smrtnu kaznu nego protiv	279	117	86	17	8	8	8	12	18	50	46	26	89	8	21	10	4	2	12	8	61	63
Za smrtnu kaznu (1+2)	605	268	169	28	21	13	17	20	46	104	98	89	193	11	35	26	13	17	21	21	115	152
Neodlučan sam	192	59	49	5	3	6	4	7	7	37	40	35	48	5	9	4	3	3	4	5	46	66
Protiv smrtne kazne (4+5)	254	130	64	10	8	9	7	19	25	34	40	36	57	11	14	6	9	10	14	7	58	67
Više sam protiv smrtne kazne nego za	134	74	36	7	6	5	4	11	14	24	19	10	30	5	9	6	6	4	4	7	36	25
Odlučno sam protiv smrtne kazne	119	56	28	3	3	5	3	8	12	11	21	26	27	5	5		3	6	10		21	42

Postoje različita mišljenja o tome treba li u našem zakonodavstvu da postoji smrtna kazna ili ne. Kakvo je Vaše lično mišljenje, da li ste Vi za ili protiv postojanja smrtne kazne? (opredeljeni)

Baza: opredeljeni (82% od ciljne populacije)

Postoje različita mišljenja o tome treba li u našem zakonodavstvu da postoji smrtna kazna ili ne. Kakvo je Vaše lično mišljenje, da li ste Vi za ili protiv postojanja smrtne kazne? (opredeljeni)

Baza: opredeljeni (82% od ciljane populacije)

	Total	Pol		Starost				Obrazovanje			Region			Tip naselja	
		Muški	Ženski	18 - 29	30 - 44	45 - 60	>60	Osnovna i niže	Srednja	Viša, visoka	Beograd	Centralna Srbija	Vojvodina	Urban	Rural
N	859	411	448	169	193	215	281	236	466	157	189	432	238	486	373
Odlučno sam za smrtnu kaznu	37.9	39	37	38	34	40	39	46	37	29	34	39	40	39	37
Više sam za smrtnu kaznu nego protiv	32.5	30	35	30	29	34	35	31	34	30	34	35	26	30	36
Za smrtnu kaznu (1+2)	70.4	68	72	68	63	74	74	78	71	58	68	74	66	68	73
Protiv smrtne kazne (4+5)	29.6	32	28	32	37	26	26	22	29	42	32	26	34	32	27
Više sam protiv smrtne kazne nego za	15.7	16	15	15	20	14	14	10	17	21	19	14	17	16	15
Odlučno sam protiv smrtne kazne	13.9	16	12	18	16	12	12	12	13	20	13	12	17	15	12

	Total	Glasace na izborima	Glasace na izborima - pojedinačne stranke										Glasali na republičkim izborima 24. aprila 2016. godine									
			Sigurno će glasati	SNS	SPS	SRS	DS	Dveri	Dosta je bilo	Drugo	Neodlučni	Odbija da odgovori	Ne bi glasali	SNS lista	DS lista	SPS-JS	SRS	Dveri - DSS	SDS-LDP-LSV	Dosta je bilo	Drugo	Odbija da odgovori
N	859	398	233	37	29	22	24	40	71	139	138	125	250	22	49	32	22	28	35	28	173	219
Odlučno sam za smrtnu kaznu	37.9	38	36	30	45	19	37	22	40	39	37	50	41	16	28	49	40	54	24	47	31	41
Više sam za smrtnu kaznu nego protiv	32.5	29	37	45	27	38	34	30	25	36	34	21	36	36	43	31	20	8	35	27	35	29
Za smrtnu kaznu (1+2)	70.4	67	72	74	72	57	71	52	64	75	71	71	77	52	71	80	60	62	59	74	67	70
Protiv smrtne kazne (4+5)	29.6	33	28	26	28	43	29	48	36	25	29	29	23	48	29	20	40	38	41	26	33	30
Više sam protiv smrtne kazne nego za	15.7	19	15	18	20	20	17	29	19	17	14	8	12	24	19	20	26	15	12	26	21	11
Odlučno sam protiv smrtne kazne	13.9	14	12	8	9	22	12	20	17	8	15	21	11	24	10		14	23	29		12	19

Da li ste vi za ili protiv postojanja smrtne kazne?
 - POREĐENJE između talasa (u odnosu na total)

Baza: Ukupna ciljna populacija

	Total	Talas										
		Mart 2007	April 2008	Oktober 2008	Decembar 2009	Decembar 2010	Decembar 2011	Septembar 2012	Mart 2013	Septembar 2014	Septembar 2015	Septembar 2016
N	11420	1073	1070	1045	1039	1030	1041	1032	1006	1000	1033	1051
Odlučno sam za smrtnu kaznu	21.2	17.6	20.3	22.5	20.4	19.1	18.8	21.1	20.3	27.9	24.1	31.0
Više sam za smrtnu kaznu nego protiv	20.5	15.3	18.1	16.9	18	21.3	19.3	17.9	24.9	26	27.3	26.6
Za smrtnu kaznu (1+2)	41.7	32.9	38.4	39.5	38.3	40.4	38.1	39	45.1	54	51.4	57.5
Neodlučan sam	20.0	20.6	20.5	15.6	18.4	21.7	18.8	23	21.2	22.9	16.9	18.3
Protiv smrtne kazne (4+5)	36.8	41.8	35.4	43.6	41.9	35.3	43	38	33.7	23.1	31.7	24.2
Više sam protiv smrtne kazne nego za	15.1	15.3	12.8	14.4	15.4	17.8	17.1	17.6	16.3	12.1	11.9	12.8
Odlučno sam protiv smrtne kazne	21.7	26.5	22.6	29.2	26.4	17.5	25.9	20.3	17.4	11	19.8	11.4
Ne zna-odbija	1.6	4.7	5.6	1.4	1.4	2.5	0.1	0	0	0	0	0

Da li ste vi za ili protiv postojanja smrtne kazne?
 - POREĐENJE između talasa (u odnosu na prethodni talas)

Baza: Ukupna ciljna populacija

	Total	Talas										
		Mart 2007	April 2008	Oktober 2008	Decembar 2009	Decembar 2010	Decembar 2011	Septembar 2012	Mart 2013	Septembar 2014	Septembar 2015	Septembar 2016
N	10369	1073	1070	1045	1039	1030	1041	1032	1006	1000	1033	1051
Odlučno sam za smrtnu kaznu	21.2	17.6	20.3	22.5	20.4	19.1	18.8	21.1	20.3	27.9	24.1	31.0
Više sam za smrtnu kaznu nego protiv	20.5	15.3	18.1	16.9	18	21.3	19.3	17.9	24.9	26	27.3	26.6
Za smrtnu kaznu (1+2)	41.7	32.9	38.4	39.5	38.3	40.4	38.1	39	45.1	54	51.4	57.5
Neodlučan sam	20.0	20.6	20.5	15.6	18.4	21.7	18.8	23	21.2	22.9	16.9	18.3
Protiv smrtne kazne (4+5)	36.8	41.8	35.4	43.6	41.9	35.3	43	38	33.7	23.1	31.7	24.2
Više sam protiv smrtne kazne nego za	15.1	15.3	12.8	14.4	15.4	17.8	17.1	17.6	16.3	12.1	11.9	12.8
Odlučno sam protiv smrtne kazne	21.7	26.5	22.6	29.2	26.4	17.5	25.9	20.3	17.4	11	19.8	11.4
Ne zna-odbija	1.6	4.7	5.6	1.4	1.4	2.5	0.1	0	0	0	0	0

Da li ste vi za ili protiv postojanja smrtne kazne - POREĐENJE između talasa

Baza: Ukupna ciljna populacija

